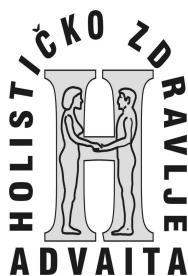

ALEKSANDAR LOVEN: NARCIZAM – PORICANJE PRAVOG SEBE

Briljantna psihološko-sociološka studija, pisana jednostavnim i svima razumljivim jezikom, o životu u civilizovanom društvu. Studija koja osvešćuje i oplemenjuje, pomaže da razumemo tokove i zamke savremenog života...

Naslov izvornika: Alexander Lowen, Narcism – Denial of the True
Self

Copyright za izvornik © Frederick Lowen

Copyright za srpski / hrvatski / bosanski / crnogorski jezik © Mile
Malešević

Sva prava pridržana. Nije dozvoljeno reprodukovanje ni jednog dela
ove knjige, ni jednim sredstvom, mehaničkim niti elektroničkim,
uključujući fotokopiranje i skeniranje, bez pismene saglasnosti nosio-
ca © prava.

BIBLIOTEKA: PSIHOLOGIJA
KNJIGA: 6, IZDANJE 1.
PREVOD I OBRADA: ADVAITA
IZDAVAČ: ADVAITA
ZA IZDAVAČA: MILE MALEŠEVIĆ
TISAK/ŠTAMPA: IZVOR, BEOGRAD
TIRAŽ: 300 PRIMERAKA

BEOGRAD, SARAJEVO: 2018.

ISBN: 978-86-89559-16-3

PLASMAN: E-PORUKA: **advaita @bih.net.ba**

TEL.: ++ **381 61 1861398 (VIBER)**; ++**387 (0) 66 2468 81**;

Crna Gora: (++382) (0) 69 518 847

Hrvatska: (+ + 385) (0) 98 232 47

Makedonija: (++389) (0) 78 201 862

Sadržaj

PREGOVOR IZDAVAČA	9
Uređivanje. O jeziku	10
UVOD	13
1 SPEKTAR NARCIZMA	16
Slučaj, Erik: Partnerka nezadovoljna jer on nema osećanja	16
Odlike narcističkog poremećaja	19
DEFINICIJA NARCISA	19
NARCIZAM NASUPROT HISTERIJE	22
Kontrast između prošle i sadašnje kulture	22
Viktorijska epoha	22
Kasnije i danas	23
POSTOJI LI PRIMARNI NARCIZAM	25
Ja ne verujem u koncept primarnog narcizma	26
Pitanje moći u odnosu u roditelja i dece. Narcizam i biti poseban	27
RAZLIČITE VRSTE NARCISOIDNOG POREMEĆAJA	27
1. Falusno-narcisoidni karakter	29
Loven o sebi	30
Žene	30
2. Narcisoidni karakter	31
3. Gran ična ličnost	32
Slučaj, Ričard: Depresija	32
Slučaj, Kerol: Depresija i osećaj bezvrednosti	33
Različite vrste narcizma je pitanje stupanja	33
4. Psihopatska ličnost	35
„Nesputano delovanje“	35
5. Paranoidna ličnost	37
2 ULOGA SLIKE	38
MIT O NARCISU	39
AUTOEROTIZAM I NARCIZAM	40
SOPSTVO I EGO	41
SLIKA I TELO	45

Slučaj, En: stalno nasmejana a nesretna.....	47
Priča o Dorijanu Greju	48
Slučaj Meri: Slom usled opasnosti od raskida veze	50
Bioenergetska analiza i vežbe	53
Slučaj Artur: Poznati glumac koji se opija	54
Neusklađenost sopstva i slike.....	56
3 PORICANJE OSEĆANJA	57
UČINAK PORICANJA NA ODNOS PREMA DRUGIMA.....	58
Različiti primeri	59
Direktori koji iskorištavaju uposlenike.....	59
Kultura pobede.....	59
Prevaranti.....	60
Vojnici u ratu.....	60
Huligani.....	61
Silovatelji i zavodnici	61
Direktori i uposlenice.....	62
POVEZANOST S LAGANJEM	63
Primer: Beatris – „Princeza“	64
POTISKIVANJE NASPRAM PORICANJA OSEĆANJA.....	65
Hronične napetosti u svrhu potiskivanja osećanja.....	65
Selektivna percepcija u svrhu poricanja osećanja.....	66
Slučaj, Seli: Do življaji košmara	68
STUPNJI ILI STEPENI OSEĆANJA	70
Slučaj, Linda: Nezadovoljstvo životom	71
Grandiozna slika kompenzuje neadekvatno osećanje sebe.....	78
4 MOĆ I KONTROLA.....	80
Moć kao kompenzacija osećanja povređenosti i poniženosti	80
Kontrola ima istu funkciju kao moć	81
Slučaj, Klara: Ljudi joj činili iza leđa.....	82
PONIŽENJA U DETINJSTVU I PORODIČNE BORBE ZA MOĆ	83
Zašto se roditelji ponašaju loše? Slom autoriteta	84
Rekcija dece: pobunjenišтво.....	85
Borba za moć unutar porodice. Lovenovo detinjstvo	85
Dete koje se oseća kao posebno. Edipovska situacija	87
Destruktivnost u porodičnim odnosima.....	88

Moć i status.....	89
Žene narcisi i moć	90
Stupanj narcizma i seksualna potentnost.....	91
POVEZANOST SA ZAVIŠĆU I BESOM.....	92
Emocije i reakcije	93
Narcisoidni bes.....	94
Slučaj, Dejvid: Hirurg, šampion u rvanju, instinkt ubice	95
STRAH OD BESPOMOĆNOSTI	97
Moć i kontrola u situacijama terapije.....	99
5 ZAVOĐENJE I MANIPULACIJA.....	101
STVARANJE ŠARMANTNOG PRINCA.....	102
Primer: Stiven – Šarmantni „princ“	102
Slučaj, Piter: Majka religiozna čistunka	104
ZNAČENJE POSEBNOSTI	104
Slučaj, Marta: Nedostatak osećanja	108
O plakanju	109
Nastavak Martinog slučaja.....	111
Anti-seksualni „savez“ između majke i kćerke	113
Slučaj, Mark: Nema osećanja; mora biti jak.....	113
Bliskost kao beg od intimnosti.....	118
Videti pa tek onda dodimuti	118
ŠTA JE ZAJEDNIČKO I UOBIČAJENO?	119
6 HOROR: LICE NESTVARNOSTI	122
Slučaj, Pol: Depresija	123
Odvojenost glave od tela.....	124
HOROR NASPRAM TERORA.....	125
HOROR U OBITELJI ILI PORODICI	129
Dva primera: preterano religiozna i distancirana majka	130
Psihologija i s misao.....	131
Slučaj, Laura: Slabašno telo, a trči po 8 km dnevno.....	132
Ludilo u dubini psihe narcisoidnog roditelja	135
Slučaj, Ron: impotencija	135
OBRASCI ODGAJANJA DETETA.....	136
Odrasli ne pokušavaju shvatiti detetove doživljaje.....	136

Porodaj.....	137
Dojenje i majčino telo	137
Slučaj, Margareta: Nedostatak seksualnog osećanja.....	140
7 STRAH OD LUDILA	143
Slučaj, Bil: Iznenađujući udarac u glavu. Terorisao ga otac.....	143
Psihopski eksplozija	145
POPLAVA OSEĆANJA.....	147
Slučaj, Barba: Privremeno ludilo	149
Pravo na ljutnju	150
Slučaj, Frenk: Nesposobnost da izrazi osećanja	151
Oslobađanje osećanja puštanjem zvuka u položaju preko klupice	153
Druge bioenergetske vežbe	154
8 PREVIŠE I PREBRZO.....	156
Tortura i slamanje duha.....	156
Ego i njegov štit	157
Svest.....	159
Ego kao sredstvo promene u funkciji prilagođavanja.....	160
Umrtno življenje i rigidni ego.....	161
PREVIŠE SVEGA U SVAKODNEVNOM ŽIVOTU	162
Njujork kao primer. Poređenje sa prošlošću.....	162
I u domovima ima previše stimulacije	163
Stalna aktivnost.....	163
Disko zabava	164
PREVIŠE STIMULACIJE U PORODICI	165
Roditelji koriste decu kao utehu.....	165
Deca prave zaštitni štit.....	166
Seksualna stimulacija	166
Slučaj, Džordž: Inhibicija seksualnog impulsa	167
Primer, Rut: „Devojčica“ sa 33 godine.....	168
Slučaj, Patricija: Emancipovana, ne može se skoncentrisati.....	168
Muškarci koji liče na dečake	169
PREMALO NEGE I ODGOJA.....	170
Konflikt između ambicije majke i potreba deteta.....	170
Prirodne potrebe i „potrebe“ ega.....	170
Primer zaposlene majke i male devojčice	171

Kako nedovoljno nege utiče na decu.....	172
Sisanje, disanje i osećanja	173
Slučaj, Karen: ništa ne oseća.....	173
Premalo nege i prev iše zahteva – obeležje našeg doba.....	175
9 LUDILO NAŠEG DOBA	177
KRINKA ILI MASKA DUŠEVNOG ZDRAVLJA	177
Priroda i gradacija ludila	178
PSIHOPATSKA LIČNOST	179
Istorija slučajeva Ane i Džona.....	180
Ana.....	180
Džon.....	182
PROBLEM SAMODESTRUKTIVNOG PONAŠANJA.....	183
Džonovo opijanje (primer ispred).....	185
Ana.....	186
Upotreba droge.....	186
ODSUSTVO OGRANIČENJA.....	187
MOJE LIČNO ISKUSTVO S „DOBRIM ŽIVOTOM“	190
Porodični život	190
Promene nakon Prvog svetskog rata. Učitelj. Diplomirao pravo ..	191
Susret sa Rajhom. Studij medicine	192
Velike društvene promene i njihov odraz na Lovena.....	192
Na koji se način kvalitet života pogoršao?.....	194
Srozavanje samopoštovanja i dostojanstva.....	194
DOSTOJANSTVO I SAMOPOŠTOVANJE	196
Poštovanje i samopoštovanje.....	196
Dostojanstvo.....	197
Dostojanstvo i telo	197
Dostojanstvo i prizemljenost	199
Vežbe u zemljivanja	200
NESTVARNOST DANAŠNJEG DOBA	201
Modeli i maneken i.....	201
Slika je antiteza živosti.....	202
Previše gledanja TV	202
Kultura bega: droge i alkohol, mistična iskustva, svemir.....	203

Potreba za moći.....	205
Nestvarnost „dobrog“ života	205
Negativno uzbuđenje	206
Istinsko ili prirodno zadovoljstvo	207
IZDAVAČKI DODACI.....	209
D1: BELEŠKA O JEZIKU.....	209
D2. NARCIZAM U SVETLU HOLIZMA	213
Holografska homeopatija	213
Bilov slučaj (str. 143) posmatran homeopatski	215
Slučajevi i Ane i Džona (str. 180) posmatrani homeopatski	217
Poređenje slučajeva Ane i Džona	218
Jedan slučaj iz moje homeopatske prakse	218
Završni komentar	221
Poziv na saradnju.....	222
D3: ADVAITA SISTEM EDUKACIJE (ASE)	223
D4: ADVAITA HOMEOPATSKI TRETMANI.....	224
D5: JOŠ NEKE ADVAITA KNJIGE	225
A. Homeopatija, popularne i uvodne knjige	225
B. Klasična homeopatija	225
C. Savremena sistemska i holografska homeopatija	226
D. Psihologija	226
E. Duhovnost.....	227
F. Zdravlje, ostalo.....	229

PREDGOVOR IZDAVAČA

Sećam se kako sam dosta davno naišao na neki tekst, u obliku veće brošure ili knjžice, pod naslovom „Zapadni put u apokalipsu“. Časopis je bio iz okrilja SPC. Priznajem kako nisam baš dobro razumeo argumente za tezu. Verujem da mi je zasmetalo i to „večno“ nadmetanje sa katoličanstvom, a bez nuđenja jasnog rešenja i puta spasa.

Ova knjiga A. Lovena u dobroj meri pojašnjava taj „put u apokalipsu“, koji, očito, ne samo „Zapadni“, i ne samo dimenzije jedne religije ili kulture, nego je „pletenica“ puteva koja obuhvata sve razine života: društvo i kulturu, porodicu (pre i iznad svega) i pojedince. Kao i u drugim knjigama (a čini mi se u ovoj najpreciznije, ponekad i matematički precizno) autor lakim i elegantnim stilom daje jednostavne, ali uverljive teore i obilje dokaza o istinskoj ludosti kulture i civilizacije Zapada, zaslepljene filozofijom materijalizma i moći. Filozof Niče, čovek koji je pre drugih video i upozorio na klice fašizma, mnogo pre nego što se on pojavio, nazvao je to „voljom za moć“. Naravno, Ničeovo delo ne moglo sprečiti pojavu fašizma koji je preplavio nekoliko nacija i mnogo pojedinaca u drugim nacijama, kao što ni ova Lovenova studija neće moći sprečiti svakim danom sve očigledniju kataklizmu i apokalipsu u koju užurbano srlja ne samo Zapadno čovečanstvo, već je i Istok prisiljen materijalno jačati kako bi se branio od neverovatne agresivnosti Zapada. No, kao što je Ničeovo delo mnogima pomoglo da razumeju šta se priprema i dešava, pa su potražili spas za sebe i svoje porodice bežeći u „treći svet“, tako bi i Lovenovo delo moglo biti putokaz za spas na ličnom i grupnom planu, jer masovnog i kolektivnog teško da može biti.

Pored analize stanja individualne i kolektivne psihe autor nudi i rešenje – bioenergetsku analizu i vežbe. Nudi i nekoliko primera psihoanalitičko-bioenergetskih tretmana. No, ako se prisetimo, iz drugih

Lovenovih knjiga, da bioenergetski tretmani traju i više godina, uz jednosatne terapije jednom sedmično, onda to i ne obećavajuće. A ako tome dodamo da kod nas, u celoj regiji, i više decenija nakon pojave Rajha i Lovena praktično i nema iole stručnih terapeuta te vrste, niti se ti psihološki pristupi izučavaju na fakultetima, jasno je da je na ovom planu neophodno nešto učiniti, jer delo Rajha i Lovena to zavređuju. Zato se nameće, ne samo pitanje, nego i urgentna potreba delovanja i organizovanja u iznalaženja za nas prikladnih načina korekcije ili ispravljanja individualne pa time makar u minimalnoj meri i kolektivne energije, na razini udruženih grupa. Već ima svesti o tome i pokušaja organizovanja na temu „Integrativna psihologija“ i „Integrativna medicina“. Verujem da jedino tako široka dimenzija može dati početni impuls za ispravku puta, za izlazak sa stranputice apokalipse na put spasa. O tome ću se, slično kao i u nekim drugim knjigama, pozabaviti u okviru Izdavačkog dodatka.

Uređivanje. O jeziku.

Svi naslovi ispisani „malim velikim“ slovima su autorovi, a oni malim slovima su moji, urednički.

Iz knjige će se videti kako je posebna vrsta samoljublja i „volje za moć“ koju psihologija označava kao narcizam, do neke mere zahvatila verovatno svakoga pojedinca i ljudske zajednice u celini, i to može biti i jeste glavna prepreka za uspeh napora koje sam pomenuo gore. Za razliku od Zapada koga je uhvatila strast za ujedinjavanjem kao rušilačka moć, nas je uhvatila strast razjedinjavanja po svaku cenu, kako bi se prigrabilo barem parče moći za sebe. Jedna od najočiglednijih i najjačih poluga razjedinjavanja je jezik. Oštrim skalpelima se dele religije, „nacije“ i teritorije, i prave „nacionalni i državni jezici“, ne pitajući za cenu. Naš, Advaita, put je suprotan – mi pokušavamo dati svoj doprinos zbližavanju, između ostalog i kroz jezik. Zato molimo čitaoce da imaju razumevanja za to, i da „progutaju“ koju reč ili stil koji će im na početku „parati uho“. I da što pre pročitaju tekst u okviru Izdavačkog dodatka koji smo naslovili kao „Beleška o jeziku“.

Februar / veljačaj 2018.

Mile Malešević, urednik

Aleksandar Loven

NARCIZAM

PORICANJE PRAVOG SEBE

UVOD

Reč narcizam opisuje i psihološko i kulturološko stanje. Na individualnoj razini, on označava poremećaj ličnosti kojeg karakteriše preterano ulaganje u sliku o sebi, nauštrb svog pravog „ja“. Narcise više interesuje kako izgledaju nego šta osećaju. I zaista, oni poriču osećanja koja su u suprotnosti sa slikom kojoj teže. Delujući bez osećanja, skloni su biti zavodljivi i manipulativni, težeći sticanju moći i kontrole. Oni su samoljubivi, koncentrisani na vlastite interese, ali nedostaju im prave vrednosti koje sa sobom nosi sopstvo – naime, samoizražavanje, samokontrola, dostojanstvo i integritet. Narcisima nedostaje osećaj za sebe koji potiče iz telesnih osećanja. Bez solidnog osećaja sebe, oni život doživljavaju kao prazan i besmislen. To je stanje velike osamljenosti.

Na kulturološkoj razini, narcizam možemo videti u gubitku ljudskih vrednosti – u nedostatku brige za okruženje, za kvalitet življenja, za bližnjeg svoga. Društvo koje žrtvuje prirodno okruženje za profit i moć odaje svoju neosetljivost prema potrebama drugih bića. Nagomilavanje materijalnih stvari postaje mera napretka u životu, a muškarac se suprotstavlja ženi, radnik poslodavcu, pojedinac zajednici. Kada bogatstvo zauzima veći položaj od mudrosti, kad se ozloglašena ceni više od dostojanstva, kada je uspeh važniji od samopoštovanja, onda sama kultura precenjuje „imidž“ i moramo je smatrati narcisoidnom.

Narcizam pojedinca ide ruku pod ruku s narcizmom kulture. Kulturu oblikujemo u skladu sa sopstvenom slikom, a zauzvrat ta kultura oblikuje nas. Možemo li razumeti jedno, a da ne razumemo drugo? Može li psihologija ignorisati sociologiju, i obratno?

Tokom četrdeset godina svoje terapijske prakse, video sam naglašene promene u problemima ličnosti kod ljudi koji su mi dolazili na konsultacije. Neuroze ranijih vremena, predstavljene kroz oboga-

ljujuća osećanja krivice, anksioznosti, fobije ili opsesije, danas se retko sreću. Umesto toga, srećem sve više ljudi koji se žale na depresiju; opisuju nedostatak osećanja, unutrašnju prazninu, dubok osećaj frustracije i neispunjenosti. Mnogi od njih su bili veoma uspešni u poslu, što ukazuje na rasep između načina na koji deluju u svetu koji ih okružuje i onoga što se odigrava unutar njih. Ono što je poprilično čudno je relativni nedostatak anksioznosti i krivice, uprkos ozbiljnosti poremećaja. To odsustvo anksioznosti i krivice, u paru sa odsustvom osećanja, odaje neki utisak nestvarnosti u vezi sa ovim osobama. Njihov učinak – društveni, seksualni, poslovni – izgleda previše učinkovit, previše mehanički, previše savršen da bi bio ljudski. Funkcionišu više kao mašine nego kao ljudi.

Narcise možemo identifikovati na temelju nedostatka ljudskosti. Oni ne osećaju tragediju sveta kom prethodi nuklearni holokaust, niti osećaju tragediju života provedenog u pokušavanju da se dokaže sopstvena vrednost svetu koji za to ne mari. Kad se narcisoidna fasada superiornosti i posebnosti razbije, dopuštajući da osećaj gubitka i tuge dopre do svesti, često bude prekasno. Jednom muškarcu, direktoru velike kompanije, je saopšteno da ima rak u terminalnoj fazi. Suočen s gubitkom života, otkrio je šta je zapravo život. „Nikad ranije nisam video cveće“, kazao je, „ni sunce, ni livade. Proveo sam život pokušavajući da ocu dokažem da sam uspešan. U mom životu nije bilo mesta za ljubav“. Po prvi put u svom životu odrasle osobe, ovaj čovek je bio u stanju zaplakati i posegnuti prema supruzi i deci za pomoć.

Moja tema je da narcizam predstavlja određeni stupanj nestvarnosti u pojedincu i u kulturi. Nestvarnost nije samo neurotična, već je na granici psihotične. Postoji nešto ludačko u vezi sa obrascem ponašanja koji postizanje uspeha stavlja iznad potrebe za volimo i budemo voljeni. Postoji nešto ludačko kod osobe koja nije u dodiru sa stvarnošću svog bića – sa telom i njegovim osećanjima. Isto to ludačko postoji i u vezi s kulturom koja zagađuje vazduh, vodu i tlo u ime „višeć“ standarda življenja. Ali, može li kultura biti luda? Nije baš da ta ideja predstavlja prihvaćen koncept u psihijatriji. U celini gledano, ludilo se posmatra kao odlika osobe koja je van dodira sa stvarnošću sopstvene kulture. Po tom kriterijumu (koji ima svojih zasluga), uspešan narcis

2

ULOGA SLIKE

O narcizmu uglavnom mislimo kao o prekomernoj ljubavi prema sebi, uz odgovarajući nedostatak interesovanja i osećanja za druge ljude. Narcisa opisujemo kao sebičnog i pohlepnog, nekoga čiji je stav „prvo ja“, a u većini slučajeva i „samo ja“. Međutim, ovakva slika je samo delimično tačna. Narcisi zaista pokazuju nedostatak brige za druge, ali su jednako neosetljivi za sopstvene stvarne potrebe. Ponašanje im je vrlo često samodestruktivno. Nadalje, kad govorimo o ljubavi narcisa prema sebi, potrebno je napraviti određenu razliku. Narcizam predstavlja ulaganje u vlastitu sliku, za razliku od vlastitog sopstva. Narcis voli sliku sebe, a ne stvarnog sebe. Oni imaju vrlo slab osećaj za sebe, nisu usmereni na sopstvo, nego su im aktivnosti usmerene na poboljšavanje svoje slike, često nauštrb sopstva.

S druge strane, zar nismo svi zabrinuti za svoju sliku, svoj „imidž“, i zar ne ulažemo trud i energiju da je poboljšamo? Mnogi od nas troše značajno vreme i novac birajući odeću koja će odavati sliku kakvu želimo. Smatramo da je izgled važan, i često idemo daleko da bismo predstavili povoljnu sliku. Želimo izgledati mlađe, lepše, živahnije, više šik, itd. Neki se okreću plastičnoj hirurgiji da ostvare te ciljeve. Ova zaokupiranost izgledom je sastavni deo našeg načina života toliko da bismo osobu koja zanemaruje svoj izgled mogli smatrati emotivno poremećenom.

Jesmo li onda svi narcisoidni? Znači li to da je narcizam normalan aspekt ljudske ličnosti? Ne! Po mom mišljenju, narcizam je patološko stanje. Pravim razliku između zdrave brige za sopstveni izgled, ute-

meljene na osećaju za sopstvo, i izmeštanja identiteta od sopstva prema slici, predstavljenom imidžu, što je karakteristika narcisoidnog stanja. Takvo viđenje narcizma je u skladu s mitom o Narcisu.

MIT O NARCISU

Kako kaže grčki mit, Narcis je bio zgodan mladi Tespijac u koga se zaljubila nimfa Eho. Hera, Zevsova supruga je lišila Eho moći govora, tako da je bila u stanju samo ponavljati zadnje slogove reči koje je čula. Nesposobna da izrazi svoju ljubav prema Narcisu, Eho doživljava odbijanje s njegove strane i umire slomljena srca. Bogovi kažnjavaju Narcisa zbog bešćutnosti prema Eho, tako što učine da se Narcis zaljubi u sopstvenu sliku. Prorok Tirezija je prorekao da će Narcis živeti sve dok ne vidi sam sebe. Jednog dana, dok se naginjao nad bistru vodu u jezercetu, Narcis je ugledao sopstveni odraz u vodi. Strano se zaljubio u sopstvenu sliku i odbijao da se pomeri s mesta. Umro je od iznemoglosti i pretvorio se u cvet – narcis koji raste na rubovima jezera.

Značajno je primetiti da se Narcis zaljubio u sopstvenu sliku tek nakon što je odbacio Ehoinu ljubav. Zaljublivanje u sopstvenu sliku – tj. pretvaranje u narcisa – se u mitu posmatra kao neka vrsta kazne zato što nije bio sposoban da voli. Međutim, hajde da legendu malo dublje pogledamo. Ko je Eho? Ona bi mogla biti naš vlastiti glas koji nam se vraća. Stoga, da je Narcis mogao da kaže „volim te“, Eho bi to ponovila i Narcis bi se osetio voljenim. Nesposobnost da izgovori te reči identifikuje narcisa. Povukavši svoj libido od ljudi u svetu, narcisi su osuđeni da se zaljube u sopstvenu sliku – to jest, usmere libido prema vlastitom egu.

Interesantno je još jedno moguće tumačenje mita. Odbacujući Eho, Narcis je odbacio i sopstveni glas. Sad, glas je izraz našeg unutrašnjeg bića, telesnog sopstva, za razliku od onoga što se vidi na površini. Kvalitet glasa je određen odzvanjanjem vazduha u unutrašnjim prolazima i komorama. I sama reč ličnost, „persona“ odražava ovu ideju.

3

PORICANJE OSEĆANJA

Šta znači ne osećati? Hajde da počnemo od jednostavnog primera – katatonična osoba koja satima stoji u uglu poput statue. Ona je potisnula sva osećanja, uključujući bol, usled čega je u stanju stajati nepomično dugo vremena. Kao da joj je telo ušlo u rigor mortis³², bez impulsa ili unutrašnjeg kretanja. Budući da se umrtvila, ta osoba je neosetljiva na bol. Naravno, to umrtvljivanje nije potpuno, već pokriva samo voljnu muskulaturu. Ostali organi i dalje funkcionišu.

Svi neurotičari, uključujući narcise, koriste ovaj mehanizam umrtvljivanja delova tela da bi potisnuli osećanja. Možemo stegnuti vilicu da bismo blokirali impuls da zaplačemo. Ako se to stezanje protegne u beskonačnost, vilica postaje zamrznuta u tom položaju, a plakanje postaje nemoguće. Ljutnju možemo potisnuti „zamrzavajući“ ili umrtvljavajući mišiće gornjeg dela leđa i ramena, kroz hroničnu napetost. Ipak, premda narcisi upotrebljavaju prethodno opisani mehanizam, postoji još jedna, važnija odbrana koja je tipična za ovaj poremećaj – poricanje osećanja.

Koncept poricanja osećanja zahteva određena pojašnjenja. Prvo, moramo prepoznati da osećanje predstavlja percepciju nekog unutrašnjeg telesnog događaja ili pokreta. Ako tog događaja ili pokreta nema, nema ni osećanja, budući da ne postoji ništa što bi se percipiralo. Ako ruku podignemo i ne pomeramo je pet minuta, ona će utnuti i nećemo je osećati. Da bismo povratili osećanje, moramo pokrenuti ruku. Tako,

---

³² Lat.= mrtvačka ukočenost. Prim. prev.

MOĆ I KONTROLA

Težnja za moći i kontrolom je karakteristika svih narcisoidnih pojedinaca. Neće svaki narcis steći moć, niti je svaka osoba koja stekne moć narcisoidna, ali potreba za moći je deo narcisoidnog poremećaja. Koja je veza između narcizma i moći?

U prethodnom poglavlju smo videli da se narcizam razvija iz poricanja osećanja. Iako poricanje osećanja utiče na sva osećanja, dve emocije su podložne jakim inhibicijama – tuga i strah. One se izdvajaju zato što izražavanje ovih emocija čini osobu ranjivom. Izražavanje tuge vodi u svesnost o gubitku i evocira žudnju. Osoba koja žudi za nekim ili kojoj treba neko je otvorena za moguće odbijanje i poniženje. Ne želeti, ili ne osećati želju predstavlja odbranu od moguće povrede. I poricanje straha ima sličan cilj. Ako se ne bojimo, ne osećamo se ranjivo; za pretpostaviti je da nas onda ništa i ne može povrediti. Poricanje tuge i straha osobi omogućava da projektuje sliku nezavisnosti, hrabrosti i snage. Takva slika sakriva našu ranjivost i od nas i od drugih. Međutim, slika je samo fasada, pa je stoga impotentna. Slika sama po sebi nema nikakvu silu – sila leži u snazi naših osećanja.

Moć kao kompenzacija osećanja povređenosti i poniženosti

Nemajući učinkovitu silu jakih osećanja, narcis treba i traži moć da nadoknadi nedostatak. Slika kao da daje energiju slici narcisa, daje joj potentnost koju inače ne bi imala. Jedan od mojih kolega na medicinskom fakultetu je bio nizak čovek, ni 1,6 m visine. Da bi kompenzovao fizički nedostatak visine, razvio je grandioznu sliku o sebi. Dok smo još bili bruceši, objavio je svoju nameru da razreši misterije svesti. Grandioznost mu se izražavala i u jednom interesantnom detalju.

5

ZAVOĐENJE I MANIPULACIJA

Očigledno je da narcisima treba moć da naduvaju sliku o sebi, koja bi se bez te moći izduvala kao probušeni balon. Međutim, kako uopšte osoba razvije tako grandioznu sliku o sebi? Već sam odbacio hipotezu da je to prenos iz stanja primarnog narcizma ili infantilne svemoći. Novorođenčad nisu lukava (nevinost novorođenčeta) i reaguju spontano, na temelju potreba telesnog sopstva. Šta se dogodi da uništi tu nevinost – štaviše, da osobu liši telesnog sopstva i postavi je na posebno mesto gde se oseća superiorno? Sled događaja ide utvrđenim redom. Prvo dolazi ponižavajuće iskustvo nemoći (v. Poglavlje 4). Zatim ide proces zavodjenja, pri kom se dete dovodi do toga da sebe počne posmatrati kao posebno. Dodatni element, koji uglavnom prati poniženje, je odbacivanje. Nakon što je odbačeno i poniženo, dete se mnogo lakše zavede da počne služiti roditelju.

Na šta mislim kad kažem „zavodjenje“? Sama reč zavesti znači učiniti da neko skrene s puta, povesti nekoga u stranu. Govorimo o ljudima koji su zavedeni da odbace veru, principe ili odanost, o skretanju sa uskog i pravog puta vrline, koji, na koncu, znači odanost sebi, svojim najdubljim osećanjima. Za muškarca ćemo reći da je zaveo ženu ako je, znajući da se njenim principima protivi da se upusti u seks bez ljubavi, primamio u seksualnu vezu izjavljujući ljubav koju on ne oseća. Očigledno je da muškarac ne mora zavoditi ženu koja sama želi seksualnu vezu, sa ili bez ljubavi. Zavodjenje stoga možemo definisati kao korištenje lažnih tvrdnji ili obećanja da bismo drugu osobu naveli da učini ono što ona inače ne bi učinila.

PREVIŠE I PREBRZO

U prethodnom sam poglavlju sugerisao kako se ludilo razvija kad je ego ili svesni um preplavljen osećanjima koje ne može integrisati. I još jednom, taj koncept ludila podržava svakodnevni govor. Ako nas neko previše zasipa neprijatnim pitanjima, možemo uzviknuti: „Dosta s tim! Izluđuješ me!“ Kad više ne možemo podneti (integrisati ili tolerisati) stalno iritiranje ili provociranje, osećamo kako bi mogli eksplodirati od besa ili poludeti. Kao što sam istakao ranije, ja ne verujem da neko može poludeti samo zbog toga što je pritešnjen do tačke eksplozije – pod pretpostavkom da može eksplodirati. Najčešće je potrebna posebna situacija u kojoj neko može poludeti.

Tortura i slamanje duha

Jedna od takvih situacija je polagana tortura. Zpr., u drevnoj Kini su ljude mučili tako što bi ih zavezali i pustili da im stalno kapa po kap vode na glavu, uvek u istu tačku. Stalno dodavanje podražaja dovede do tačke da osoba više ne može izdržati, i um se slomi. Svaku osobu može slomiti tortura koja ne prestaje. To dovodi do smrti ili do ludila. U prvom slučaju dolazi do sloma tela, a u drugom do sloma duha – energetska veza između uma i tela se prekine. Koja će se od te dve mogućnosti dogoditi zavisi od prirode torture i od njene namene.

Tortura ne mora biti fizička, u smislu direktnog napada na telo. I zvuk se može koristiti za slamanje ljudske volje ili otpora. Neke frekvencije zvuka mogu biti toliko bolne da to osoba ne može izdržati. Strah je još jedan od načina slamanja duha. Dostojevski je opisao svoje zatočeništvo zajedno sa grupom radikalnih ruskih studenata i jedan od

9

LUDILO NAŠEG DOBA

KRINKA ILI MASKA DUŠEVNOG ZDRAVLJA

Pitanje koje nas muči je: Na osnovu čega tvrdimo da je naša kultura ludilo? Leopold Beljak (Beliak), poznati psihijatar, psiholog i psihoanalitičar, je napravio sledeću kliničku dijagnozu socio-psihološkog stanja: „ako biti lud znači teško se prilagođavati svetu onakvom kakav jeste (definicija koju prihvatam), društvo je ludo.“⁶⁹ Mada se slažem sa njegovom dijagnozom, ne slažem se sa objašnjenjem. Ako svet u kome živimo, tj. svet kulture, je nestvaran, onda nesposobnost adaptacije ne treba smatrati ludilom. Kako ja vidim, narcisi se savršeno prilagođavaju svetu u kome živimo; oni pristaju na svetovne vrednosti, slede stalno promenljive šablone, i osećaju se kao kod kuće u tim površnostima. Oni od nas koji imaju osećaj prošlosti, koji traže stabilnost i sigurnost više od promena, i koji ne veruju u nadmoć računarskih sistema, imaju poteškoća u prilagođavanju. Mene lično uznemirava kad se cene proizvoda za svakodnevnu upotrebu menjaju zbog inflacije. Ko je lud i zašto?

U sudnicama, kao što smo videli u Poglavlju 7, ne postoji nešto poput „malo lud“. O osobi se donosi sud da je ili luda ili normalna. Takvu odluku je neophodno doneti kako bi se odlučilo je li osoba odgovorna za zločin, pa je poslata u zatvor, a ako je osoba bolesna treba je hospitalizovati. Ali ova pozicija „ili-ili“ ne odgovara zdravom razumu, koji prepoznaje kako su takve stvari retko crne ili bele, da ljudi

---

⁶⁹ Beliak, Overload (Preopterećenje), str. 23.

moгу biti delimično ludi iako izgleda da funkcionišu normalno. Ja sam veliki vernik u zdravi razum jer on predstavlja akumulirano iskustvo mnogo ljudi. Isto tako se slažem sa idejom zdravog razuma da samodestruktivno ponašanje treba smatrati ludim. Narcisoidno ponašanje spada u tu kategoriju.

Priroda i gradacija ludila

Šta možemo reći o prirodi ludila? Kao što sam već napomenuo, očigledno ludilo je kad osoba izgubi kontakt sa stvarnošću, što se obično vidi iz dezorijentacije u vremenu i prostoru. Psihijatar može upitati: „Znate li koji je danas dan? Znate li ko ste? Gde ste?“ Nesposobnost da se ispravno odgovori na takva pitanja je jasan dokaz dezorijentacije, gubitka kontakta sa stvarnošću, pa prema tome – ludila.

Ali ako osoba nije u dodiru sa svojim osećanjima, zar i onda nije izgubila kontakt sa stvarnošću? Ako se osoba identifikuje sa svojom slikom ili lažnim sobom (sopstvom), zna li stvarno ko je ona? Ako veruje da će neko ko je nemoćan neminovno biti iskorišten ili ponižen, zar nije pomalo luda? Drugim rečima, postoji li stupanj ludila među narcisoidnim ličnostima?

Prisetite se da sam u Poglavlju 1 opisao spektar narcisoidnih poremećaja. Taj spektar uključuje paranoidne ličnosti, u kojima je prisutna megalomanija. Ali megalomanija nije ograničena samo na paranoidne pojedince – u nekom stupnju je ima u svim šizofrenicima. Duševni bolesnik koji veruje da je Isus Hrist ili Napoleon vidi sebe u najgrandioznijem svetlu. Svaki šizofrenik ima naduvanu sliku o sebi, koja nije povezana sa stvarnošću. Ali, nije li svaka previše naduvana slika o sebi nerealna? I ako je tako, zar i sama grandioznost nije izraz nerealnosti te stoga znak određenog stupnja ludila?

Ovde nam iskrsava pitanje, kao i u drugim delovima ove knjige: Ako je do nekog stupnja narcis lud i ako je šizofrenik narcisoidan, koja je razlika između njih i kako se odnose jedna prema drugome. Jedan od kriterija je onaj koji je dao Beljak, a to je sposobnost snalaženja. Šizofrenik se ne može prilagoditi ili nositi sa okruženjem, dok narcis može. Naravno, narcisovo nošenje je na površnoj razini, ali na toj ra-

smanjenju napetosti tela i dovele do boljeg osećaja ko sam. Moj cilj nije bolji izgled nego povećanje živosti tela, a što mi pomaže da se osećam bolje, a onda to dovodi do boljeg izgleda.

NESTVARNOST DANAŠNJEG DOBA

Bez osećaja kontakta sa telom, a što obezbeđuju pomenute vežbe, osoba gubi uzemljenost ili učvršćenost u stvarnosti. I upravo se to danas dešava mnogim ljudima. Najjednostavniji način karakterisanja nestvarnosti modernog sveta je izraz „opčinjen ili začaran slikama“.

Modeli i manekeni

Ja mislim da se tako može objasniti zašto većina ljudi imaju visoko mišljenje o modnim modelima ili manekenima. Izgleda da oko modela postoji oreol superiornosti. Sama reč model znači „vredan imitiranja ili oponašanja“. I ljudi ih oponašaju, ne samo ono šta oni reklamiraju nego i po onome ko oni jesu. Twig⁸² je postavila stil za celu generaciju žena. Moglo bi se raspravljati da li model postavlja stil ili ga prosto prikazuje. Ali stil modela pokušavaju usvojiti mnogi mladi ljudi, a to znači – pokušavaju izgledati zgodno, uzbudljivo, glamurozno, izražajno i društveno, šarmantno, strastveno, zavodljivo, mačo, itd. Važno je kako neko izgleda. A pošto izgled prodaje, modeli imaju visoku cenu ako imaju poseban izgled. Ali model je osoba koja pozira radi zarade, živi manekeni, koje promotori i fotografi prilagođavaju i koriste. Nije to poziv povezan sa osećajem dostojanstva, mada ne zahteva odricanje od samopoštovanja.

---

⁸² Engleska manekenka Lesli Loson (Lesley Lawson) (1949. -) poznata pod nadimkom Twiggy (od „twig“ = grančica), je bila kulturna ikona i model za adolescente (najstnike). U početku je postala poznata po sićušnom telu (otuda nadimak), androgenom izgledu (karakteristike oba spola), dugim trepavicama, velikim očima i kratkom kosom. 1966. je proglašena „licem godine“ i britanskom „ženom godine“. Onda je stekla svetsku slavu i napravila uspešnu karijeru kao glumica. Bila je voditeljica TV serije „Twiggy's People“ u kojoj je intervjuisala poznate osobe, zatim je bila sudija u realitiju „Sledeći top model Amerike“. Njena autobiografija (1998) je bila bestseler. Prim. ur.

IZDAVAČKI DODACI

D1: BELEŠKA O JEZIKU

Ima više razloga za kratak tekst o „Advaita“ jeziku:

1. Mi delujemo i plasiramo knjige na području svih zemalja bivše Jugoslave te se trudimo da uklonimo reči i stilove za koje verujemo da bi mogli biti manje prihvatljivi u nekim sredinama. Želja nam je i da istovremeno damo svoj doprinos ponovnom zbližavanju jezičkih varijanti što može doprineti i povećanju tolerance i zbližavanju naroda..
2. Zato nam se čini i zgodnim da iz svih varijanti biramo najbolja rešenja i najbolje reči. Kriteriji su otprilike da je stil ili reč:
  - a. domaća ili (južno)slavenska,
  - b. jasna, nedvosmislena i precizna
  - c. izbegavamo preteranu upotrebu rečice „da“, čega je u zadnje vreme uistinu premnogo u srpskoj varijanti. Vjerujemo da je to došlo od pogrešnog razumevanja ili prevođenja engleskog infinitiva koji u sebi sadrži rečicu „to“, koju u srpskoj varijanti veoma često prevode sa „da“. Dakle, „I have to work“ je „Moram raditi“, a

ne „Ja moram da radim“. Ova preterana upotreba „da“ u popularnom žargonu je poznata kao „dakanje“. Inače, ovu pojavu nismo uočili ni u jednom drugom jeziku. Svuda se engleski infinitiv prevodi infinitivom.

- d. izbegavamo glagolski nastavak koji počiva na nemačkom glagolskom nastavku „-iren“, i umesto njega koristimo uobičajene slavenske nastavke „-sati“, „-ovati“. Zpr. umesto „kontrolirati“ koristimo „kontrolisati“ itd.
- e. „Pozajmljujemo“ neke dobre reči iz drugih (južno)slavenskih jezika, za koje mislimo da su „bolja rešenja“. Za sada su tu samo dve reči preuzete iz slovenačkog: nadstropje i najstnik (vidi ispod u tekstu).

U zadnje vreme se ne ustručavamo od upotrebe ekavskog i ekavskog izgovora u različitim delovima iste knjige, kako bismo i na taj način naglasili ravnopravnost oba izraza i pružili priliku onima koji se nisu navikli na izraz drugačiji od njihovog da se navikavaju.

Sledi lista dubleta reči koje su korištene u ovoj knjizi u kojima je prva reč kojoj smo dali prednost u odnosu na drugu ili ostale, nakon čega sledi pojašnjenje, zašto mislimo da je takvo rešenje bolje:

Nadstropje, sprat, kat: Nadstropje je reč iz slovenačkog jezika i znači *prostorije iznad stropa*, dakle precizno i prelepo. Bez obzira na obrazloženja jezikoslovaca kako reč *sprat* dolazi od permutacije slova iz reči *strop* nije isključeno da reč *sprat* dolazi iz stočarstva, spratiti sitnu stoku. Štale su često bile u dve razine. Dolje je bila krupna i rogata stoka, a gore (nagrada) su bile ovce, koje su se spraćale u nagradu. Kat je turcizam.

Najstnik, tinejdžer: tinejdžer je englesko *teenager*. Obe reči se odnose na period adolescencije ili polnog sazrevanja. Engleska reč dolazi od nastavka za reči brojeva od 13 do 19 (-teen), a ager, je od *age* dob, uzrast, godina. Kod Slovenaca, pa i kod nas je sve još preciznije jer se reči za brojeve od 11 do 19 završavaju na „-najest“, a izbacivanje jednog *e* donosi kompaktnost celoj reči.

Povest, istorija: Istorija je grčka reč *ιστορία*, latinski je *historia*: istraživanje, obavest, znanje, nauka, opisivanje, pripovedanje, a istog je značenja i reč povest koja se u starom i srednjem veku upotrebljavala uglavnom u smislu izravnog posmatranja i izveštaja o tom posmatranju (po vesti). Prošlim se događajima u srednjem veku bavila hronika. Iz tada raširenog tipa izveštaja o prošlosti (lat. *gesta*: događaji) nastali su termini za povest u mnogim jezicima: nemački *Geschichte*, češki *dějiny*, slovenački *zgodovina*, hrvatski *dogodovština* ili *događajnica* (u XIX.st.). Možda bi reč *povest* mogla značiti i „poluvest“ jer je poznato da se najčešće povest temelji na dokumentima pobednika koji su uvek jednostrani.

Razina, nivo: nivo je francusko *niveau*. Razina je hijerarhijski opseg kao od „raz-zinuti“ i koristi se u svim slavenskim jezicima.

Sedmica, ned(i)elja, tjedan: Reč *nedelja* bi trebalo da je rezervisana za ime jednog dana, i to neradnog (ne delati). Sedam dana su *sedmica*, a „ne delati“ sedam dana nije baš uputno.

Stupanj, stepen: stepen dolazi od engleskog *step* = korak, koračati, a kod nas je ekvivalent stupati.

Sus(j)ed, komšija: *komšija* je turskog porekla, a *sus(j)ed* je sveslavenska, i veoma precizna reč. U nauci se nikad ne koristi reč *komšija*. Smešno je reći „komšijski atom“, i oduvek se govorilo „susedni atom“.

Tisak, štampa: Engleska reč. *stamp* znači pečat, a pretvaranje *s* ispred *t* u *š* je nemački stil. Ni Nemci ni Englezi ne koriste tu reč u smislu u kom je koristimo mi. Englezi koriste *print*, a Nemci *drücken*, obe sa značenjem *napraviti otisak pritiskanjem*, a upravo to znači naša reč *tisak*, *tiskati*.

Tisuća, hiljada: hiljada je grčka reč (*chilias*) sa značenjem zbirka, niz ili broj od tisuću, tisuću godina (Vujaklija); tisuća je sveslavenska reč koja potiče od staroslovenskog. U Dušanovom zakonu je korištena reč *tisuća*, a ne *hiljada*.

Uveriti ≠ **ubediti**: Kod nas se ove dve reči smatraju sinonimima s tim što se drugoj daje prednost, a prva se retko koristi. U Advaiti ove dve reči razlikujemo. „Uveren sam“ kad nešto razumem

ispravno i usvojim to celim bićem, a „ubeđen sam“ kad mi neko nešto nametne i tako me postavi „u bedu“.

Beogradski tramvaji su jedno vreme bili oblepljeni plakatima „Negujmo srpski jezik“, što iz Advaite pozdravljamo i čemu se svesrdno pridružujemo, kako se vidi iz priloženog. Negovati ne znači samo praviti razlike u odnosu na druge jezičke varijante, nego to može biti i zblizavanje kroz međusobno obogaćivanje, naravno i uz pročišćavanje.

Molimo čitaoce koji imaju neke primedbe, sugestije i predloge u vezi sa našim pristupom jeziku da nam se jave. Značajne doprinose smo spremni nagraditi po dogovoru.

D2. NARCIZAM U SVETLU HOLIZMA

Celokupno delo Aleksandra Lovena ima snažnu boju ili tendenciju holizma. Sledeći Rajha on je nastavio suptilno razrađivati jedinstvo psihe i tela, mada se najčešće ograničava na razini ega, na momente pružajući pipke ka filozofiji Istoka i duhovnosti. Istovremeno i uvek Loven vuče i dimenziju društvenog ili sociološkog aspekta. Stoga, Lovenova retka čestitost obavezuje svakoga ko može dati doprinos, šireći holizam, da to barem pokuša učiniti. Ja sam to skromno pokušao i u Izdavačkim dodacima drugim Lovenovim knjigama, koje sam uredio: Govor tela, Izdaja tela, Zadovoljstvo. Pre čitanja teksta koji sledi bilo bi korisno pročitati odgovarajuće tekstove u pomenutim knjigama, jer će ovaj tekst biti svojevrsni nastavak.

Knjiga Narcizam je postavila dodatni izazov za povezivanje psihologe i najsavremenije homeopatije, koju često zovemo i holografska, a koja je sama po sebi holistička, počevši od toga što se bavi razinom tela i uzdiže se do najuniverzalnijeg, do čiste duhovnosti. Nakon što ukratko izložim „filozofiju“ holografske homeopatije, pokušaću dati jednu potpuno novu dimenziju opisima nekoliko slučajeva iz knjige Narcizam, i pokazati da bi spajanje bioenergetskog pristupa A. Lovena i homeopatije bio ogroman iskorak ka Integrativnoj psihologiji i Integrativnoj medicini.

Holografska homeopatija

Homeopatija je nastala u okviru medicine, pa stoga do danas nosi, skoro isključivo, tu medicinsku odeždu, mada bi joj mnogo bolje pristajalo odelo psihologe, ili preciznije – terapijske psihologe – a baš to je ona dimenzija koja psihologiji uglavnom nedostaje. Izvorna ili tzv. „klasična homeopatija“ je najčešće usmerena ka lečenju fizičke patologije, ali budući holistička svaki uspešan homeopatski tretman zahvata i psihi. Stoga, takva homeopatija počiva na simptomima ili

znacima bolesti, na osnovu kojih se prepisuje homeopatski lek. Takva homeopatija „nije zainteresovana“ i nema mehanizme za potpuno razumevanje suštine poremećaja osobe, maskirajući taj nedostatak frazom „totalitet simptoma“, koji navodno treba izlečiti.

U holografskoj homeopatiji se razume da u bolesnoj osobi postoje hologrami nekih drugih entiteta iz okruženja ili Univerzuma koji se najčešće javljaju kao remetilački činioци, a koji u većoj ili manjoj meri preuzimaju kontrolu od čoveku urođenih i prirodnih mehanizama upravljanja organizmom. Sve pomalo liči na informatiku, programe i potprograme ili računarske viruse. Jer, u samoj suštini i ljudsko biće je jedan složeni informatičko-energetski sistem, koji možemo modelovati kao složeni računar. Zadatak homeopatskog terapeuta je razotkriti te holograme i umanjiti njihov uticaj ili ih ukloniti, slično kao što programeri pronalaze i uklanjaju greške ili viruse u programima.

Kako se u nama razvija hologram nekog drugog entiteta? Za odgovor na ovo pitanje moramo pozvati u pomoć tzv. holografski model Univerzuma (i svega), a što je jedna od fascinantnih teorija savremene fizike. Po toj teoriji se svaka celina, pa i celi Univerzum, preslikava u svaki svoj deo, koji se onda posmatra i označava kao „fraktal“ (deo). To korespondira sa religijskom „teorijama“ kako je Bog stvorio svet, i kako je čovek slika Boga. Dakle, neka vrsta slike sveta (Univerzuma) se nalazi u svemu drugome, pa i u svakom čoveku. Po zakonu – Traži i biće ti dato – pojedini delovi slike Univerzuma se mogu oživeti ili manifestovati. Tako neko u sebi može oživeti hologram ili duh medveda, gorile itd., a što „potvrđuje“ i svakodnevni govor.

Holandski lečnik dr Jan Šolten (Scholten), koji je za doprinos razvoju homeopatije počastvovan zvanjem viteza Kraljevine Holandije, je napravio veoma praktičan model po kome se u ljudskoj psihi može prepoznati hologram nekog minerala (hemijskog elementa), biljke ili životinje. Teorija je zasnovana na Mendeljejevom periodnom sistemu elemenata, i po njoj svakoj periodu odgovara određeni period u razvoju ljudskog bića. Tako Perioda 1 odgovara životu pre rođenja, Perioda 2: rano detinjstvo i samospoznaja, 3: odnosi sa drugim ljudima, 4: rad, odbrana, 5: izražavanje i kreativnost, 6: vođenje sebe i drugih.

Hologrami se i prepoznaju preko neke važne ili stresne situacije koja se desi osobi, te doživljaja te situacije, i akcije koju osoba preduzme u toj situaciji. Situacije i doživljaji se gradiraju brojevima od 1 do 7, a akcije brojevima od 1 – 17. Na takav način se pomoći 6 brojeva može opisati svaka situacija za svaku konkretnu osobu. I na osnovu tih 6 brojeva se onda može odrediti neki mineral, biljka ili životinja, jer istovetan broj određuje mesto u evolutivnom razvoju mineralnog, biljnog ili životinjskog carstva. Naravno, praktični postupak određivanja je koliko savršeno jednostavan, toliko i sofisticiran, pa je potrebno dosta prostora i vremena da bi se objasnio. No, ja ću ovde pokušati sve dočarati čitaocu pomoću tri slučaja iz knjige Narcizam. Naravno, sve moramo skratiti, pa neupućenim čitaocima ne može sve biti potpuno jasno, ali će moći steći utisak „čarobnog uklapanja“.

Bilov slučaj (str. 143) posmatran homeopatski

Bil je po prirodi osetljiv, što odgovara biljnom leku, po profesiji je lečnik (perioda 6), situacija u koju je dopao (udario ga je autostoper) se tiče sigurnosti, napada i odbrane (perioda 4), a povređeno mu je telo (identitet, perioda 2). Kvalifikacija situacije je – iznenada (= situacija 1), doživljaj je bio „ubio me je, neću preživjeti“ (= doživljaj situacije – 7), i Bil se onesvestio (= akcija – totalna predaja, nema akcije – 17). I to nam za krajnji rezultat daje boj 642.1.7.17. U knjizi Čudesne biljke (Advaita, 2014) nalazimo da tom broju odgovara biljka mak, čiji je glavni aktivni sastojak opijum, pa ćemo preneti deo teksta iz opisa te biljke: 642.1.7.17 Papaver somniferum (Mak opijumski):

Uvod: Ovo je situacija muškarca koji leži na bojnopolju, njegova vojska je izgubila i neprijatelj dolazi pobiti preživle; da bi preživeo, pretvara se da je mrtav. Kao mrtav, ne oseća ništa, ne reaguje čak i kada ga ubodu bajonetom. To je finalni beg, smrt. Vidimo dobru kombinaciju finalne faze (7) i finalnog stadija (17). Halucinacije, ovisnost, prevara i laganje su najizraženiji. Veoma su plašljivi. Sve je to povezano sa završetkom; upotrebljava se na kraju života, da se pobje od bola, od užasa života. Rob: Osećaju da su veoma slabi i čini im se da nemaju sopstvene volje i moći rasuđivanja. Samokontrola je izgubljena. Mogu biti idealni robovi, jer ne osećaju ništa. Opasan svet:

Svet se čini opasnim mestom. Incidenti mogu prouzrokovati strah i preplašenost. Preosetljivi su skoro na sve. Gotovo bilo šta može prouzrokovati bolest, ali u pozadini leži preplašenost. Obamrlost: Zatvaraju sva svoja čula da ne bi osećali užase. Ništa više ne osećaju. Bolne tegobe postaju bezbolne. I umna svesnost im se smanjuje.

Neki simptomi uma: Dremljiv, sanjiv, spor, stupor, ošamućenost, koma. Zamišlja da su mu delovi tela veoma veliki. Miran. Tegobe usled: strah, preplašenost, anksioznost, ljutnja, sram, silovanje, teror, sram i prekoravanje.

Telo: Glava: težak potiljak. Lice: tamno, vilica, visi.

Loven je Bilov slučaj opisao iz svoga bioenergetskog ugla, i naravno, veoma skraćeno, u skladu sa potrebnom knjige. No, čak se i na osnovu toga skraćenog opisa, i skraćenog teksta opisa navedenog homeopatskog leka da prepoznati Bilov život i karakter.

Bil je već kao mali dečak, a i kasnije, doživljavao teror od strane oca ($\approx$ rat, biti potpuno poražen). Karakteristike koje navodi Loven su mu: depresija, telo teško ($\approx$ tupost), na licu mu je izraz pobeđenosti, naročito naglašen uvučenom donjom vilicom koja visi opušteno. Nikad nije osetio strah, nema osećanja ($\approx$ tupost, omamljenost, ...)

No, ono što je u slučaju fascinantno, a što i Loven priznaje kao čudno i neobjašnjivo, ali ga ne prećutkuje – Bila je otac tukao u glavu, i isto mu se desilo sa autostoperom. I za razliku od kolege, vozača, Bil se onesvestio. Teško da, izuzev holografske homeopatije, postoji nauka koja bi mogla objasniti tu koincidenciju. A iz ugla holografije sve je savršeno prosto: otac je u Bilu kreirao stanje terora i opiuma, i to stanje je privlačilo ili čak i kreiralo slične situacije. Dakle, celi Bilov život ili ličnost se preslikao u situaciju incidenta, kao što se preslikavao i u svaku drugu situaciju, iz koje bi homeopatski majstor mogao uvek prepoznavati Opium.

Hajde da na homeopatski način pokušamo razumeti još dva slučaja iz knjige Narcizam, i to baš one koje je prenio iz literature, a koji opisuju krajnje čudno ponašanje protagonista. To su slučajevi iz knjige autora Kleklja, Ana i Džon, i Loven daje hipotezu o uzroku za takvo ponašanje ali je ne dokazuje. Verujem da ja samo na osnovu tako šturih

podataka mogu matematički precizno pokazati da su Lovenove hipoteze ispravne.

Slučajevi Ane i Džona (str. 180) posmatrani homeopatski

Ana: Osetljiva (biljka), samostalna ili autonomna (6), zaglavljena u situaciji odnosa, i skoro da se ničim drugim i ne bavi (633): Situacije koje stalno ponavlja su maksimalne (mnogo partnera, incidenti maksimalne „ozbiljnosti“, dakle 4. Ona je to, očito, doživljavala dosta ležerno, više opušteno ali ne i potpuno prepušteno (sama kontrolišući situacije); akcija je donekle slična, opuštena i ležerna (=15). Lek: 633.46.15 *Macropidia fuliginosa* (Crna klokanova / kengurova šapa). Evo karakteristika toga leka (skraćeno):

Um: Tegobe usled: 1. emocionalne traume, raskidi veze, ožalošćenost, negativnost, ponašanje koje povređuje; 2. kontrola ili izdaja od strane roditelja ili autoritativne figure; 3. nadmetanje; zavist na uspehu drugih. Ozlojeđenost, ne može oprostiti i zaboraviti. Ljutnja, opsesivan. Gubitak pravca. Oseća se tužno, mračno, negativno, inferiorno ili zanemareno. Nedostatak pažnje, poštovanja, priznanja, potvrde. Osećanje inferiornosti, smenjuje se sa osećanjem superiornosti, preteranom procenom samo-važnosti. Odbacuje ljude kao manje vredne.

Meni, kao homeopatu, se čini mi se da je svaki komentar suvišan.

Džon: prva tri broja bi mogli biti identični kao i Anini, zaglavljeno u odnosima (prostitutke, supruga...). Situacije u koje upada su „terminalne“, opijanje do besvesti, razbijanje nameštaja, dakle – 7. On je to, očito doživljavao slično kao i Ana, više opušteno nego prepušteno (zvao je suprugu da joj kaže kako će se ubiti, ali se nije pokušavao ubiti), dakle – 6, i opet, akcija, slično kao Ana, ležerno se opijao i razbijao, 15. Lek: 633.76.15 *Calypso bulbosa* (Kalipsko orhideja).

Um: Senzualan, opčinjavanje, zavodenje, flertovanje; gejša, elegantni, zapanjujuće lepi, atraktivni, mračna, seksualna strana, hvatanje u klopku, namamljivanje. Seksualno, erotski, zavodenje, kurve, velike grudi, bordel, promiskuitet, veze za jednu noć; greh, silovanje, zlostavljanje. Otvoren, začaran, spreman predati se blaženstvu, lepoti, prepuštiti se. Ravnodušan prema tome da je uništen, ludilo, da je u ritama.

Nedostatak odgovornosti za porodicu, suprugu i decu; razara dom. Želj: ples, smejanje; opčinjavanje, mistična muzika. Tužan, depresivan, dosadno mu je, bez nade, gađenje, prezir, obmana, bol, vrištanje, jer je povučen, uvučen u beskrajnu spiralu, u pakao, Satana, Had. Hladni, grubi, analitični, proračunati, planiraju, nedodirljivi, imaju kontrolu, fokusirani, jaka snaga volje. Centralna emocija: začaran, hipnotisan.

I ovdje je podudarnost neverovatna, i komentar je suvišan.

Poređenje slučajeva Ane i Džona

Po homeopatskoj analizi je ispalo da se ukupni brojevi koji opisuju ova dva slučaja ili karaktera razlikuju samo u jednoj cifri. Na četvrtom mestu je kod Ane broj 4, a kod Džona 7. To su brojevi koji kvalifikuju situacije u koje su Ana i Džon upadali ili koje su kreirali. Anine situacije su bile maksimalne, ali ne i destruktivne (4) a Džonovo destruktivne i terminalne (7). I, verovali ili ne, po jednoj drugačijoj dimenzionalnosti sistema dr Šoltena, broj 4 odgovara principu oca, a broj 7 principu majke. I, eto dokaza Lovenove hipoteze da je Anu seksualno zavodio otac, a Džona majka. Obzirom da smo, po Loveru, svi manje ili više narcisoidni i da je svemu koren u porodici, iz svega proizilazi i jedna vrsta dokaza da žene ne mogu biti destruktivne kao što mogu biti muškarci. A to život potvrđuje, i celokupna povest čovečanstva.

Nadam se da sam barem malo uspeo dočarati neverovatnu lepotu i moć holografske homeopatije, ali radi dodatne uverljivosti navešću i jedan „pravi“ homeopatski, u dobroj meri izlečeni slučaj, iz koga će se videti i dubina do koje može sezati isceljenje.

Jedan slučaj iz moje homeopatske prakse

Slučaj uzet u maju 2016. Milan, dečak, 12 godina. Slučaj je vođen Skajpom, i dečaka nikad nisam video uživo. Problem: alergijska astma težeg oblika, još od uzrasta od druge godine. Alergičan na sve polene, i uz to ne podnosi presnu i svežu hranu: voće, salate... Lečen, bezuspešno, svime do čega su roditelji dospeli: konvencionalna medicina (kortikosteroidi...), homeopatija (klasična), kvantna i herbalna medicina, u Rusiji, Ukrajini, Srbiji.

Telo dosta slabašno; najniži u razredu. Svim silama želi biti zdrav i jak, i veoma se trudi. Trenira plivanje, trudi se u školi, ambiciozan. Najveći problem mu predstavlja nemački jezik, posebno pismeni.

Situacija na osnovu koje sam mu prepisao lek: Kad god nešto pukne ili lupi, jako se uplaši i beži; boji se da bi ga neko mogao kidnapovati. Broj i lek: 642.17.01 *Glaucium flavum* (Žuti mak).

Nedugo nakon početka uzimanja leka sanjao je san.

San 1: „Završila se nastava, i svi smo izašli iz škole. Padala je kiša i ja sam se setio da sam u učionici zaboravio kišobran. Vratio sam se i video svoj kišobran, ali se iznenada pojavilo neko crveno svetlo koje je odjednom jako naraslo, sve preplavilo i mene je nestalo. Probudio sam se u panici.“ Pažljiva analiza bi dala isti broj (642.17.01). No, kakvo bi značenje sna moglo biti, kakva je to simbolika. Verujem da će se i čitalac iznenaditi, kao što sam se i ja iznenadio kad sam taj san povezo sa jednom stvarnom situacijom u Milanovom životu, 4 meseca pre rođenja. Naime, majka je kasno otišla na ultrazvučni pregled i onda je bila šokirana onim što je lekarka rekla: Dete ima zadebljanje u predelu vrata i mala je verovatnoća da će biti normalno, ako se rodi. Predložila je operativni abortus. Treba li napominjati da se opet, za stanje majke (dakle i ploda u tom času) ponavlja isti broj (642.17.01). Majka se jako mučila u vezi sa odlukom, ali nije abortirala, i rodila je zdravo dete, sa blagim zadebljanjem na vratu. Preplašena, u ostatku trudnoće sa jako trudila de se hrani „zdravo“, pa je jela velike količine voća i salata, što joj verovatno nije prijalo, a na šta je Milan kasnije postao alergičan.

Nakon početnih dodatnih poteškoća, koje se u homeopatiji zovu „homeopatsko pogoršanje“, a ponekad i „kriza isceljenja“, Milan je uspeo celo leto 2016. provesti bez kortikosteroida i druge konvencionalne terapije. Sve krize su rešavane uvek istim homeopatskim lekom, u različitim potencijama.

Pored gore opisanog sna, u periodu lečenja Milan je imao još dva veoma karakteristična sna visoke simbolike, koji su pokazivali dubinu preobražaja podstaknutog dejstvom leka. Naučio sam ga da „razgova-

ra“ sa svojim višim sopstvom, koga smo nazvali „pametni Milan“, tako da je sam protumačio oba sna, verovatno mnogo bolje nego što bi ih protumačio bilo koji psiholog i stručnjak za snove:

San 2: „Gledam sliku: zamak ili dvorac, ispred zamka je veliko drvo, a ispred drveta stoje vitez i dama. Onda drvo počinje rasti, brzo, sve brže i to kao da raste u mojoj u glavi i širi je, i to je nepodnošljivo, toliko da se budim...“ Evo kako je „pametni Milan“ dešifrovao simboliku sna. Zamak – sigurnost, zaštita; drvo – život; dama – nežnost, briga, ljubav; vitez – borba, odbrana. Inače, Milanova majka je previše brižna i uplašena ne samo za zdravlje, te nije imala puno poverenje u homeopatski tretman i prilikom svake krize je Milana vodila doktoru. Tih dana se ispostavilo da je kod Milana broj trombocita bio smanjen toliko da je lekarka insistirala na terapiji, koja nije sprovedena, a kasnije je dosta brzo broj trombocita postao normalan. Moglo bi biti da je trombocite (i sve druge sisteme odbrane) u snu simbolizovao vitez. Inače, trombociti žive jako kratko (3-5 dana); dakle, nije isključeno da je organizam odlučio da ih u kratkom vremenskom periodu sve zameni, tj. da stvori nove koje će biti sposobniji od starih. To bi mogao biti i dokaz kako je „neka mudrost u nama“ svesna svih procesa, koje sama i vodi, i da je bolest posledica poremećaja te mudrosti. Ta ista mudrost vodi i aspekte života koji su iznad telesnih, a što će biti jasno iz sledećeg Milanovog sna.

San 3: „Na moru sam sa rođakom, koji ima jednako godina kao i ja. Ležimo na pesku pored mora. Dan je sunčan, a toplota je jako ugodna. More je mirno, a voda kristalno plava. Ispod površine u vodi je jako mnogo algi, ali se nalaze niže u vodi tako da je moguće plivati preko njih. I vidim kako je rođak bacio neko drvo u more i to drvo odnese morska struja. Ja brzo skočim u more i plivam da spasem drvo, da ga more ne odnese. Uspevam, stignem drvo, uzmem ga i donesem na obalu. I zaspim veoma zadovoljan i sretan što sam spasio drvo.“ Evo kako je „pametni Milan“ protumačio san: More – to je život; alge su prepreke; drvo – to je uspeh, životni uspeh. Ja bih tome dodao da je rođak (koji je odbacio drvo životnog uspeha) deo psihe koji zovemo ego ili sistem odbrane, a „ja“ predstavlja biće ili „pametnog Milana“.

Za mene, kao terapeuta je ovaj san pokazao da je Milan u velikoj meri isceljen, barem na psihičko-duhovnoj razini.

I zato nisam više brinuo za njega. Zadnji put smo se čuli u februaru 2017. jer se više nisu javljali. Pre pisanja ovog teksta sam pozvao da vidim kakvo je stanje. Saznao sam da je celo leto 2017. proveo bez ikakve terapije, uz sasvim blage i povremene alergijske reakcije. Još uvek ne podnosi svežu hranu. U školi mu ide dobro. Nema više problema sa nemačkim. Plivanje prihvata mnogo ležernije; sad mu to nije moranje nego više pliva iz zadovoljstva. Naravno, homeopatija mu i dalje može pomoći, jer je do sada uklonjen samo jedan sloj poremećaja. Očito je da nepodnošenje sveže hrane pripada nekom drugom homeopatskom leku. Homeopatija može pomoći i u bržem uklanjanju šteta koje je nanela agresivna medicinska terapija.

Završni komentar

Iz sva četiri gore obrađena slučaja je evidentno da su uzroci poremećaja uvek bili u porodici, i u celom svom delu Loven većinu problema vezanih za poremećaj strukture ličnosti vezuje za porodicu i roditelje. Ako je tako, onda bi bilo najbolje da se leči cela porodica ili što više njenih članova. Verujem da je za takve poduhvate kao metoda najpogodnija holografška homeopatija, a terapijski rezultati isceljivanja mogu biti fascinantno brzi i duboki. Iz Lovenovih knjiga vidimo da je njemu trebalo i po 10-ak godina za tretman jedne osobe, što se homeopatski može postići za višestruko kraće vreme, a verujem da i stupanj isceljivanja može biti mnogo viši. Naravno, kombinacija bio-energetike (telesno-analitički rad) i homeopatije bi dali mnogo bolje rezultate od pojedinačne primene pojedinih metoda.

U gore navedenim slučajevima to znači da bi se uz dodatnu pomoć homeopatije Bil izlečio relativno brzo i duboko, a da bi bilo velike nade i za Anu i Džona, dok je Klekliju ostalo samo da konstatuje neobične i čudne slučajeve.

No, ako uzmemo u obzir Lovenovu spoznaju da svi živimo u civilizaciji koja je narcisoidna, dakle poremećena, i da ljudima upravljaju slike njihovog ega, onda je jasno da će ljudi učiniti sve da očuvaju svoju ego sliku i dokažu kako su upravu. Zato na lečenje pristaju samo

oni koji su u dubokoj krizi, dok ostali uglavnom ulažu napore u dokazivanje kako su baš oni upravo. Nažalost, u tu kategoriju spada i velika većina roditelja, koji svoj život osmišljavaju slikom dobrih i poštovanih roditelja koji „sve daju za svoju decu“, a u suštini time decu ometaju da budu u svom sopstvenom centru i upravljaju svojim životom.

Slično kao što roditelji izigravaju dobrotvore, čine i osobe koje se zdravljem bave kao profesijom, psiholozi i lekari, pa kad se sve to spregne u jednu kolektivnu ego sliku, onda perspektiva ne izgleda baš svetla. No, ako što više ljudi bude svesno težine problema i mogućnosti za transformaciju koje su na dohvat ruke onda postoji nada za pojedinačno delovanje i udruživanje u pravcu istinskog zdravlja. Verujem da se samo na toj osnovi može veoma polako razvijati integrativna psihologija koja bi pored psihologije ega uključivala i bioenergetiku, transperosnalnu psihologiju, homeopatiju i duhovnost. Na sličan način bi se mogla razvijati integrativna medicina koja bi uključivala zapadnu medicinu, uz tradicionalne grane koje su mnogo više holističke (kineska medicina i ajurveda), i posebno homeopatiju, koju mnogi zovu „kraljicom medicine“.

Poziv na saradnju

U Advaita udruženju za celovito zdravlje smo u dobroj meri ovladali znanjima iz savremene homeopatije, pogotovo holografske. U nekoj meri smo izvršili i povezivanje bioenergetike i homeopatije, te stoga verujemo da svima zainteresovanima možemo pomoći u ovladavanju znanjima iz tih oblasti. Pored literature, čiji spisak se nalazi u nastavku, nudimo i edukaciju prilagođenu polaznicima i njihovoj oblasti interesovanja. Još uvek nemamo profesionalno uređenu web stranicu (www.i-m.mx/advaita/advaita je privremena, na besplatnom serveru). Verujemo da ćete adresu uvek moći pronalaziti po ključu „advaita homeopatija“.

D3: ADVAITA SISTEM EDUKACIJE (ASE)

Nakon 20 godina profesionalnog bavljenja isključivo homeopatijom u Advaita smo sakupili zavidne resurse znanja i veština u meri da ih želimo podeliti sa drugima. Svi naši programi edukacije zasnovani su na naučnoj holografskoj homeopatiji i sistemu dr Jana Šoltena, a što omogućava razumevanje pojava, života i pacijenata, lako učenje i laku i učinkovitu primenu stečenog znanja. Programi su oslonjeni na četiri grane: upotreba literature, interaktivni individualni i grupni rad uz pomoć tutora i mentora, praktični rad sa pacijentima i seminare najvećih majstora sa Planete.

A. Programi za građanstvo

Homeopatija za korisnike. Osnovno razumevanje homeopatije i šta sve možemo izmeniti i popraviti u našim životima i životima naših najbližih (lični, profesionalni i društveni plan).

B. Programi za istraživače, naučne delatnike, studente

Barem sa strane homeopatije su se stekli neophodni uslovi da se korišćenjem homeopatskih znanja mogu unapređivati druge nauke, ili njihovo razumevanje, zpr. psihologija, sociologija, biologija, hemija, književnost, slikarstvo i druge grane umetnosti. Pomoć pri izradi maturskih, seminarskih, diplomskih, magistarskih i doktorskih radova.

- Suština homeopatije
- Holografška homeopatija po dr R. Šankaranu i dr J. Šoltenu.

C. Programi za studente homeopatije i homeopate

- Suština homeopatije; Sistem dr Šankarana i dr Šoltena.

D. Škola homeopatije za homeopatske terapeute

Onima koji žele postati profesionalni homeopatski terapeuti nudimo integrativnu edukaciju na najvišem svetskom stupnju u okviru koje se paralelno, sa insistiranjem na razumevanju, izučavaju klasična i savremena sistemsko-holografška homeopatija). Oni koji budu želeli moći će, uz dodatnu obuku, dobiti diplomu najprestižnijih homeopatskih škola Planete.

D4: ADVAITA HOMEOPATSKI TRETMANI

Pored mnogih drugih metoda, u Advaiti smo ovladali prepisivanjem po najnovijoj metodi holografske homeopatije (metoda dr Jana Šoltena), koja ima velike prednosti u odnosu na sve dosadašnje homeopatske metode:

- Prepisivanje se najčešće vrši samo na osnovu jasnog tekućeg problema ili tegobe. Nije neophodan dugotrajni i iscrpan razgovor o svim detaljima prošlosti i istorije bolesti, kao u klasičnoj homeopatiji.
- Razgovor može trajati veoma kratko, ponekad ukupno samo 10 – 20 minuta.
- Lek se bira iz celokupnog asortimana homeopatskih lekova, tj. prepisivač (homeopat) nije ograničen na prepisivanje samo onih lekova koje dobro poznaje.
- Razgovor je moguće obaviti elektronskim putem (Skajp, Viber, telefon.), dakle nije neophodno dolaziti kod homeopata. A lek se preuzme na određenoj lokaciji ili se šalje poštom.
- Prepisivanje nije ograničeno samo na patologiju, telesnu ili psihičku, nego se kao problem mogu tretirati i životne poteškoće: problemi u vezama ili odnosima, na poslu, u učenju, u ponašanju, ovisnosti itd.
- Uz dobar homeopatski tretman ono što se zove „samorazvoj“ ili duhovni razvoj postaje mnogo lakše, brže i izvesnije...

Glavna svrha ovakvog našeg angažmana je promocija mogućnosti homeopatije, kako bi se zainteresovani za homeopatiju na sopstvenom primeru ili primeru nekih bliskih osoba mogli uveriti u vrednost homeopatije. Imajući u vidu sve navedeno, cena homeopatskog tretmana je relativno niska, a tretmani mogu biti i besplatni, pod određenim uslovima.

D5: JOŠ NEKE ADVAITA KNJIGE

Ovde navodimo još neke naslove, uz veoma kratak opis. Više informacija na Advaita web stranici (za sada www.i-m.mx/advaita/advaita/).

A. Homeopatija, popularne i uvodne knjige

A1. Jorgos George Vithoulkas

Autor je dobitnik alternativne Nobelove nagrade za zdravlje.

- **Homeopatija, medicina za novi milenij**. Jedna od najboljih uvodnih knjiga o klasičnoj homeopatiji. Principi, postupci, slučajevi.
- **Novi put do zdravlja**. Energetsko-informaciona „filozofija“ zdravlja i bolesti. Obimna izdavački dodatak sadrži tekstove o zdravlju naših istaknutih univerzitetskih profesora.
- **Nauka homeopatije**. Najbolji prvi udžbenik o klasičnoj homeopatiji. Principi filozofije i prakse.

A2. Drugi autori

- Cassandra Lorius: **Homeopatija za dušu**. Psihološki portreti homeopatskih stanja (lekova) na lak način i iz ugla psihologije i duhovnosti. Ilustrovano poezijom i grafikom.
- Frans Vermeulen, M. Malešević: **Tipovi djece u homeopatiji**. Blijantan osvrt na filozofiju i temeljne principe homeopatije. Pronicljivi opisi „duše“ homeopatskih lekova za decu.
- Dr. P B. Jain: **Novi homeopatski pristup pedijatriji**. Pedijatrija iz ugla jedne od metoda savremene homeopatije.

B. Klasična homeopatija

B1. dr Samuel Hahnemann

- **Organon vještine iscjeljivanja**. Prva knjiga o homeopatiji koju je objavio njen tvorac. I danas je nezaobilazni udžbenik. Predgovor je napisao prof. dr M. Popović.
- **Hronične bolesti**. Nastavak Organona. Razumevanje dubinskih uzroka bolesti.

B2. Udruženje lečnika homeopata Nemačke: Homeopatija za dodatno obrazovanje zdravstvenih delatnika

- Knjiga A: **Osnovi homeopatske medicine**. Osnovi homeopatije sagledani iz ugla savremene medicine i nauke. Homeopatija za prvu pomoć i još mnogo toga.
- Knjiga B: **Homeopatska anamneza**. Rešavanje slučajeva pomoću klasične homeopatije.

C. Savremena sistemska i hologrfska homeopatija

C1. Autor dr Rajan Šankaran

- Duh homeopatije
- Supstanca homeopatije
- Uvid u biljke
- Osjet u homeopatiji
- Osjeti profinjeno
- Šankaranova šema
- Sinergija u homeopatiji

C2. Autor dr Jan Šolten

- Homeopatija i minerali
- Homeopatija i elementi
- Tajanstveni lantanidi
- Čudesne biljke
- **O zdravlju i mudrosti samospoznaje**. Ovo je zbirka odabranih tekstova iz drugih knjiga J. Šoltena, uz dodatak Intervjua iz koga se nazire „unutarnji svet ’genijalnog viteza’ Kr. Holandije“ i izvori iz kojih crpi inspiraciju i spoznaje.

D. Psihologija

D1. Autor Aleksandar Loven

A. Loven je najistaknutiji učenik i sledbenik V. Rajha, začetnika „integrativne psihologije“. Loven je skoro do perfekcije razradio povezanost ego sloja psihe i tela, a glavni principi su izneseni u knjizi Bioenergetika.

- **Bioenergetika**. Naše je izdanje prevedeno veoma precizno i priređeno u savremenom stilu tako da je veoma čitko i pregledno.

- **Govor tela.** Relativno stručnija knjiga o povezanosti i jedinstvu tela i psihe iz ugla bioenergetike. Knjigu mogu čitati praktično sve kategorije čitalaca. Karakterne strukture ličnosti.
- **Izdaja tela.** Ovo je mnogo popularnija knjiga o istoj temi kao prethodna. Na relativno lak i jednostavan način se govori o dinamici nastanka poremećaja i bolesti čiji su uzroci najčešće u ranom detinjstvu i u odnosu roditelja prema detetu.
- **Put do vibrantnog zdravlja.** Iz jednog drugog ugla izneseni su principi veze tela i psihe i detaljno je predstavljeno više od 100 vežbi za poboljšanje funkcionisanja ljudskog bića i povratak prirodnosti, gracioznosti, zadovoljstvu i radosti življenja.
- **Zadovoljstvo – kreativni pristup životu.** O suštini života i življenja i o tome kako sami remetimo lepotu života.
- **Narcizam.** O pogubnoj zaljubljenosti savremenog čoveka u sliku o sebi. O ludosti i sunovratu civilizacija Zapada.
- **Strah od života,** 2018.
- **Depresija i telo,** 2018.

E. Duhovnost

E1. Eseni

Istorija o Esenima govori kao o jednoj od tri „sekte“. Druge dve sekte na veoma kritičan način pominje Isus u Novom zavetu, i to se uzima kao jedan od dokaza kako je i Isus bio Esen, a o tome svedoče i knjige čiji spisak sledi.

- **Evangelja Esena.** Zbirka drevnih tekstova: Nestorijansko Evangelje, Svici sa Mrtvog mora. Jezik savremeni. Knjiga fascinantne uzvišenosti i dubine. Mnogo svetliji i suštinskiji Isus od onoga kako je prikazan u četiri kanonizovana Evangelja.
- E. B. Zekeli: **Učenje Esena** + Sofi Edwards: **Novi Eseni.** O Esenskoj filozofiji života i Evangeljima. O savremenim stremljenjima da se ožive esenska učenja.

E2. Jogananda

- **Nauka religije.** Govor na Međunarodnoj konferenciji predstavnika svetskih religija, koja je 1920. održana u Bostonu, SAD. Jednostavna i precizna prezentacija zajedničkog cilja

svih religija i četiri glavna puta koja vode do njegovog ostvarenja.

E3. Anita Murđani

Anita Murđani je zasjala kao zvezda na savremenom duhovnom nebu. Razbolela se od raka i tako u kliničkoj smrti provela više od 30 sati, pri čemu je stekla uvid u najdublje tajne života i duha, što ju je iscelilo. Vratila se sa najdubljim spoznajama koje je iznela u svoje dve knjige.

- **Potpuno isceljenje**. Čista biblijska vizija duhovnog sveta koja uliva novu nadu za Čovečanstvo. Izdavački dodatak o lečenju raka i duhovnom razvoju pomoću homeopatije.
- **Može li raj biti na zemlji**. Druga knjiga Anite Murđani otkriva neke tajne lične i porodične sreće, veštine življenja i dobrih međuljudskih odnosa. Knjiga otkriva najčešće ljudske zablude i daje savete kako ih otkloniti.

E4. Kirijakos Markides

Prof. dr Kirijakos Markides je poreklom Grk sa Kipra, a profesor je sociologije na univerzitetu Mejn (Maine) u SAD. Njegove prve tri knjige su dokumentaciono stručni tekst o duhovnom iscelitelju sa Kipra, Spirosu Satiju, koji savremenom čitaocu može zvučati kao neverovatna fantastika, a zapravo je otkrovenje prave ljudske duhovne prirode. Satijeve sposobnosti prevazilaze sposobnosti Don Huana koga je u svojim knjigama portretirao američki antropolog Karlos Kastaneda. Priča liči i na biblijsku, ali je mnogo detaljnija i dokumentovanija. Poseban kvalitet predstavlja povezivanje hrišćanstva i hindu modela karme i reinkarnacije. O Satiju je Kirijakos napravio tri knjige: Duhovni iscelitelj sa Kipra, Počast Suncu i Vatra u srcu. U Advaiti će te knjige izaći u toku 2018. Nakon toga će ići preostale četiri knjige prof. Markidesa koje se odnose na potragu za suštinom i izvorima istinske duhovnosti i hrišćanstva.

E5. Ostalo

- Mira Keli: **Reinkarnacije i životi duša**. Mira Keli je do sada bila „najzaslužnija za otkriće“ Anite Murđani. Inače je dugogodišnji i priznati regresoterapeut. U knjizi donosi fascinantna iskustva sa svojih terapijskih seansi koja bacaju nova svetla na duhovnu stvarnost i to ko smo i kakvi smo. Otkrivanjem te strane psihe možemo popraviti naše zdravlje, odnose i mnogo toga.
- Dr I. H. Len & J. Vitale: **Bez ograničenja**. U knjizi je prenesena jedna drevna havajska tehnika isceljivanja, zasnovana na promeni pogleda na život, a što nam može pomoći da živimo srećnije i radosnije, u harmoniji sa samim sobom i sveukupnom Kreacijom.

F. Zdravlje, ostalo

- S. T. Čang: **Tao revitalizacije**. U knjizi su date osnovne postavke taoističke filozofije jedinstva tela i psihe, i Univerzuma i detaljno opisani sistemi unapređenja zdravlja i funkcionisanja bića kroz sistem tzv. „unutarnjih vežbi“, čija je svrha harmonizacija i jačanje bića.
- Nijaz Abadžić: **Pčele za zdravlje**. Ovo je briljantna knjiga o jedinstvu svega kroz jednostavnu i svima blisku temu – život pčela i koristi od pčele i pčelinjih proizvoda. Autor je, između ostalog, dobitnik *Povelje časti Ujedinjenih Nacija*. Smatran je jednim od najvećih poznavalaca sveta pčela.
- Vuk Karadžić +: **Crven ban i dinja pukla**. Knjiga je proširenje čuvene knjige Crven ban. Prikupili smo dvostruko više pesama iz drugih zbirki i iz naroda. Svemu smo dali boju „vibrantnog zdravlja“ i deblokade zaleđene energije.
- Marlo Morgan: **Poruka prošlosti**. Lakim jezikom dočarano tromesečno iskustvo autorke sa plemenom australijskih starosedelaca: preživljavanje u prirodi, od pustinje do egzotičnih jezera i morske obale, uz istovremeno putovanje kroz dušu toga predivnog naroda, a što se može razumeti i kao vraćanje u drevnu prošlost Čovečanstva.